

[Auken.]

ønsker altså ikke længere at delegere det politiske ansvar over til eksperterne, det må tilbage til regering og folketing, hvor det hører hjemme. Vi må tvinges til at finde ud af, hvad vi vil med forskningen, og det bliver vi kun, hvis der er noget at vælge imellem.

Socialdemokratiet er meget spændt på udfaldet af dette eksperiment i en mere demokratisk budgetlægningsprocedure, der bryder med en række tilvante forestillinger. Imidlertid er det en forudsætning for, at alternativerne bliver reelle valgmuligheder, at der, om jeg så må sige, bliver indbygget en konstruktiv kritik i forskningsrådene ved deres sammensætning. Forskningsrådene må for alt i verden ikke udvikle sig til konservative skanser for den veletablerede forskning, men deres sammensætning må dels give et billede af den aktive forskning, dels give løfte om en stadig kritisk nyvurdering af forskningen. Derfor påhviler der ministeren en vigtig opgave ved rekrutteringen af rådernes medlemmer.

Ministeren skal også i den nye lov godkende rådernes forretningsorden. Jeg håber, ministeren i dag kan give tilsagn om at bruge den godkendelsesadgang til at sikre den størst mulige åbenhed omkring rådernes arbejde og ved udfærdigelsen af utvetydige inhabilitetsregler sikre, at der ikke kan opstå mistanke om urimelig sammenblanding af forsker- og erhvervsinteresser ved udpeging af forskermedlemmer til rådene. I modsat fald vil der let kunne opstå en mytedannelse omkring forskningen.

Et meget interessant punkt i ministerens fremsættelsestale angår, hvem der bruger forskningen. For socialdemokratiet er det vigtigt, at så mange som muligt får adgang til at udnytte forskningens resultater. Inddragelse af nye brugergrupper vil kunne bidrage til at slå bro over kløften mellem forskning og det omkringliggende samfund.

I dag er det almindelig accepteret, at erhvervene har adgang til at bruge forskningen, men idealet må være, at såvel offentlige myndigheder og erhvervsvirksomheder som andre samfundsgrupper kan få fri adgang til forskningen.

Man kunne udmærket forestille sig, at det på lidt længere sigt blev muligt for boligforeninger, for fagforeninger, samarbejdsud-

valg på de enkelte virksomheder, forældreforeninger o. lign. at henvende sig til forskningsrådene og få hjælp til at formulere spørgsmål til forskningen, der så kunne uddeles til interesserede forskere gennem den centrale forskningsorganisation. Denne og en lang række andre opgaver kan imidlertid kun løses, hvis forskningsrådene møder velvilje fra de bevilgende myndigheder til øgede bevillinger og udbygget sekretariatsmæssig bistand.

Selv om vi netop her i tinget har nedsat en målbevidst kulegravningsbande til undersøgelse af besparelser på de næste års budgetter, vil jeg til slut meget gerne lægge et godt ord ind for forskningen. Sparsommelighed her kan vise sig dyr på andre områder, og hvis vi ikke styrker forskningsrådene i det samlede bevillingsbillede, opnår vi aldrig den fremsynede forskningspolitik, vi så hårdt trænger til, og som det foreliggende lovforslag er et smukt tilløb til.

Knud Bro: 1968-loven betød en væsentlig ændring af den organisatoriske opbygning af dansk forskning. Der er grund til i dag at fremhæve, at vi har haft den glæde af 1968-loven, som vi havde håbet vi ville få; en videreførelse af principperne heri kan vi derfor tilslutte os.

Af det nye, der er i lovforslaget, skal jeg kommentere et par af de væsentlige ting og sige, at vi kan tilslutte os, at Rask-Ørsted Fondets opgaver overføres til den organisatoriske opbygning, som dette lovforslag betyder, selv om der er grund til — det vil jeg gerne fremhæve — at påskønne det arbejde, der har været udført af Rask-Ørsted Fondet gennem tiden. Med hensyn til Planlægningsrådet for Forskningen vil jeg gerne sige: jeg finder det naturligt, at man slår FFU sammen med Forskningsrådenes Centraludvalg; jeg synes, det er en logisk forudsættelse af det, vi nedlagde i 1968-loven, og jeg tror, at det giver os en bedre mulighed for her i folketinget at få et overblik og for at prioritere på forskningsområdet.

En af de ideer, jeg gerne vil takke ministeren for, og som jeg finder væsentlig, er princippet med de alternative forslag. Jeg ville ønske, at dette princip vandt indpas i folketinget i en sådan grad, at vi altid fik alternative forslag. Det er jo et af de problemer, som er væsentlige for folkestyret: hvor